EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 7. 2021
COM(2021) 398 final

2021/0216 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Cypru

{SWD(2021) 196 final}

2021/0216 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Cypru

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti[1], a najmä na jeho článok 20,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Pandémia ochorenia COVID-19 má rušivý vplyv na hospodárstvo Cypru, čo znásobuje výzvy, ktoré existovali pred pandémiou. V roku 2019 dosahoval Cyprus hrubý domáci produkt na obyvateľa (HDP na obyvateľa) na úrovni 81 % priemeru Únie. Z prognózy Komisie z jari 2021 vyplýva, že reálny HDP Cypru v roku 2020 klesol o 5,1 % a v období 2020 – 2021 by mal kumulatívne klesnúť o 2,1 %. Medzi dlhodobejšie aspekty s vplyvom na strednodobú hospodársku výkonnosť patrí model rastu opierajúci sa o relatívne málo zdrojov rastu a vysoká úroveň objemu súkromného, verejného a zahraničného dlhu so zraniteľnými miestami vo finančnom sektore.

(2) Rada 9. júla 2019 a 20. júla 2020 adresovala Cypru odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada konkrétne odporúčala účinne riešiť pandémiu, udržiavať hospodárstvo a podporiť následného oživenie. Keď to hospodárske podmienky umožnia, Rada odporúčala Cypru realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Rada ďalej odporúčala posilniť odolnosť a kapacitu systému zdravotnej starostlivosti s cieľom zabezpečiť kvalitné a cenovo dostupné služby, a to aj tým, že sa zlepšia pracovné podmienky zdravotníckych pracovníkov, a zabezpečiť, aby národný systém zdravotnej starostlivosti začal v roku 2020 fungovať podľa plánu a aby sa súčasne zachovala jeho dlhodobá udržateľnosť. Rada Cypru takisto odporúčala zabezpečiť primeranú náhradu príjmu a prístup k sociálnej ochrane pre všetkých, posilniť verejné služby zamestnanosti, posilniť aktívnu pomoc pre mladých ľudí a podporiť ich aktiváciu, podporovať pružné formy organizácie práce, zlepšiť relevantnosť vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce, realizovať reformu systému vzdelávania a odbornej prípravy vrátane hodnotenia učiteľov a zvýšiť zapojenie zamestnávateľov a účasť

[1] Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

študentov v odbornom vzdelávaní a príprave, ako aj zlepšiť prístup k cenovo dostupnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve. Rada Cypru ďalej odporúčala zabezpečiť primeraný prístup k financiám a likvidite, najmä pre malé a stredné podniky, prijať právne predpisy, ktorými sa strategickým investorom zjednoduší spôsob získavania potrebných povolení a licencií, obnoviť realizáciu privatizačných projektov, čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty, podporiť investície súkromného sektora zamerané na podporu oživenia hospodárstva a zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie, nakladanie s odpadmi a vodné hospodárstvo, udržateľnú dopravu, digitalizáciu, výskum a inovácie. Cyprus bol okrem toho vyzvaný, aby zintenzívnil opatrenia na odstránenie prvkov daňového systému, ktoré jednotlivcom a nadnárodným spoločnostiam uľahčujú agresívne daňové plánovanie, a to najmä prostredníctvom odchádzajúcich platieb. Ďalej sa Cypru odporúčalo zvýšiť efektívnosť a kvalitu, a to aj digitalizáciu i) systému súdnictva vrátane fungovania správneho súdnictva, revízie občianskoprávnych konaní a zvýšenia špecializácie súdov a ii) verejného sektora vrátane fungovania verejnej správy a miestnych samospráv a riadenia subjektov vo vlastníctve štátu, ako aj prijať opatrenia na posilnenie vymáhania pohľadávok a zaistiť spoľahlivé, zabezpečené a rýchle systémy na vydávanie a prevod listov vlastníctva a práv k nehnuteľnému majetku. Cyprus sa takisto vyzýval, aby uľahčil znižovanie objemu nesplácaných úverov vrátane vytvorenia účinnej štruktúry riadenia štátom vlastnenej správcovskej spoločnosti, prijatia opatrení na zlepšenie platobnej disciplíny a posilnenia dohľadu nad spoločnosťami poskytujúcimi úvery, ako aj dohľadu v nebankovom finančnom sektore, a to aj plným integrovaním orgánov dohľadu nad poisťovacími službami a dôchodkovými fondmi. Okrem toho sa Cyprus vyzýval, aby urýchlil reformy v oblasti boja proti korupcii, zabezpečil nezávislosť prokuratúry a posilnil kapacity v oblasti presadzovania práva. Na základe posúdenia pokroku pri plnení uvedených odporúčaní pre danú krajinu v čase predloženia plánu obnovy a odolnosti Komisia dospela k záveru, že odporúčanie týkajúce sa prijatia všetkých opatrení potrebných na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia je v plnej miere vykonané.

(3) Komisia 2. júna 2021 uverejnila hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011[2] týkajúce sa Cypru. Komisia na základe svojej analýzy dospela k záveru, že na Cypre existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy súvisiace najmä s veľkým objemom zahraničného, verejného a súkromného dlhu, naďalej vysokým podielom nesplácaných úverov, ako aj s významným deficitom bežného účtu.

(4) [V odporúčaní Rady o hospodárskej politike eurozóny sa členským štátom eurozóny odporúča, aby prijali opatrenia, a to aj prostredníctvom plánov obnovy a odolnosti, ktorými okrem iného zabezpečia nastavenie politiky, ktoré podporuje obnovu, a aby ďalej zlepšovali konvergenciu, odolnosť a udržateľný a inkluzívny rast. V odporúčaní Rady sa takisto odporúča posilňovať vnútroštátne inštitucionálne rámce, zabezpečiť makrofinančnú stabilitu, dobudovať hospodársku a menovú úniu a posilniť medzinárodnú úlohu eura.] [Ak v čase prijatia tohto vykonávacieho rozhodnutia Komisie ešte nebude prijaté dané odporúčanie Rady, toto odôvodnenie odstráňte.]

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

(5) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Cyprus predložil Komisii 17. mája 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Po predložení plánu nasledoval proces konzultácií s miestnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zodpovednosť štátu za svoj plán obnovy a odolnosti je základom jeho úspešnej realizácie a trvalého vplyvu na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôveryhodnosti na európskej úrovni. V zmysle článku 19 uvedeného nariadenia Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.

(6) Plány obnovy a odolnosti by mali napĺňať všeobecné ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094[3] s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19. Mali by podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie tým, že budú prispievať k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(7) Plnenie plánov obnovy a odolnosti členských štátov bude predstavovať koordinované investičné a reformné úsilie v rámci celej Únie. Vďaka koordinovanému a súbežnému vykonávaniu a vďaka realizácii cezhraničných projektov sa tieto reformy a investície budú navzájom posilňovať a vytvoria pozitívne externality v celej Únii. Približne jedna tretina vplyvu mechanizmu na rast a tvorbu pracovných miest v členských štátoch by teda mala byť externalitou pochádzajúcou z iných členských štátov.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

(8) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.1 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241, pričom zohľadňuje osobitné výzvy a finančné prostriedky pridelené dotknutému členskému štátu.

(9) Plán obnovy a odolnosti tvorí široký a vyvážený súbor reforiem a investícií, ktoré pomáhajú riešiť hlavné politické výzvy prítomné v cyperskej spoločnosti a hospodárstve a súčasne sú primeranou reakciou na vplyv pandémie COVID-19. Plán je koncipovaný so zreteľom na zastrešujúci cieľ posilniť odolnosť hospodárstva a potenciál krajiny dosiahnuť hospodársky, sociálne a environmentálne udržateľný dlhodobý rast a blahobyt. Plán sa zameriava na päť prioritných politických osí: zdravie a civilná ochrana; prechod na zelené hospodárstvo; odolnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva; digitálna transformácia; trh práce, sociálna ochrana, vzdelávanie a ľudský kapitál. V pláne sa jasne vysvetľuje, ako každá z politických osí prispieva k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241. Pomáha to zabezpečiť komplexné zohľadnenie každého piliera koherentným spôsobom.

(10) Plán má za cieľ prispieť k riešeniu kľúčových výziev spojených so zelenou transformáciou vrátane otázky vysokých emisií skleníkových plynov, nedostatkov v oblasti vodného hospodárstva a nakladania s odpadmi, ako aj potreby chrániť

[3] Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

biodiverzitu a voľne žijúce živočíchy a rastliny. Opatrenia v tomto kontexte zahŕňajú zavedenie zelenej dane, reformu trhu s elektrinou sprevádzanú zjednodušením zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov, obnovu fondu budov s cieľom zvýšiť ich energetickú hospodárnosť, ekologizáciu vozového parku, ochranu pred lesnými požiarmi, ochranu morského ekosystému a inteligentné vodné hospodárstvo. Plán takisto obsahuje opatrenia, ktorých cieľom je prispieť k digitálnej transformácii, s dôrazom na pripojiteľnosť a riešenia elektronickej verejnej správy, pričom aspekty digitalizácie sú zároveň začlenené do opatrení v ďalších oblastiach, napríklad v rámci reformy súdnictva, systému zdravotnej starostlivosti a systému vzdelávania a odbornej prípravy. Digitalizáciu podnikov, najmä malých a stredných podnikov, podporujú priame opatrenia zacielené na zvyšovanie ich produktivity a konkurencieschopnosti. Očakáva sa, že inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast sa podporí opatreniami na zlepšenie prístupu podnikov k financiám, cielenými reformami a investíciami v oblasti výskumu a inovácií, reformou vzdelávania, ktorá prispeje k riešeniu otázky kvality výsledkov v oblasti vzdelávania aj potreby znížiť sociálno-ekonomické rozdiely, ako aj spravodlivým a inkluzívnym podporovaním čistejšieho energetického mixu a znižovania uhlíkovej stopy hospodárstva. Súbežne s tým je cieľom komponentu venovaného finančnej a fiškálnej stabilite posilniť zdravie bankového sektora, zlepšiť fungovanie rámca pre platobnú neschopnosť a predchádzať vysokému súkromnému dlhu pri súčasnom zvyšovaní efektívnosti a spravodlivosti daňového systému, čím sa zlepší odolnosť hospodárstva. Plán takisto prispieva k riešeniu výziev cyperského hospodárstva z hľadiska konkurencieschopnosti, produktivity a potreby diverzifikovať model rastu, a to prostredníctvom reforiem a investícií v rámci agropotravinárskeho sektora, ľahkého priemyslu, udržateľného cestovného ruchu a obehového hospodárstva.

(11) Plán prispieva k podpore hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a konvergencie Cypru s Úniou pomocou opatrení na zvýšenie dostupnosti, odolnosti a kvality systému zdravotnej starostlivosti a systému dlhodobej starostlivosti, na modernizáciu sociálnej infraštruktúry, boj proti energetickej chudobe, zaistenie spravodlivejšieho prístupu k digitálnym infraštruktúram a posilnenie podpory v nezamestnanosti a sociálnej podpory pre zraniteľnejšie skupiny. Niektoré z uvedených opatrení by sa mali pozitívne prejaviť aj na zdraví a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti, pričom by mali prinášať výsledky v synergii s ďalšími cielenými reformami a investíciami, ako je napríklad riešenie medzier v systéme sociálnej ochrany, znižovanie nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami na trhu práce prostredníctvom iniciatív zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, ako aj poskytovaním poradenstva, ďalej modernizácia a digitalizácia verejnej správy a služieb vrátane škôl a zdravotníckych zariadení. Významný priestor sa v pláne venuje aj politikám pre ďalšiu generáciu, deti a mladých ľudí, ktoré zahŕňajú modernizáciu a skvalitňovanie systému vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach, dostupnejšie vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, aktívnejšiu pomoc mladým ľuďom, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, ako aj podporu na všetkých úrovniach pri rozvoji zručností relevantných pre digitálnu a zelenú transformáciu.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaniach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

(12) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti prispeje k účinnému riešeniu

všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu vrátane ich fiškálnych aspektov, ako aj v odporúčaniach vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 adresovaných Cypru, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.

(13) Plán zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaniach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Cypru v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020. Očakáva sa, že riešením uvedených výziev plán obnovy a odolnosti zároveň prispeje aj k náprave nadmerných makroekonomických nerovnováh[4], ktorým Cyprus čelí, najmä pokiaľ ide o vysoký objem zahraničného, verejného a súkromného dlhu, naďalej vysoký podiel nesplácaných úverov, ako aj významný deficit bežného účtu.

(14) Očakáva sa, že rozšírením sietí s veľmi vysokou kapacitou v oblastiach, kde je prístup k nim nedostatočný, a vybudovaním kabeláže, ktorá bude „pripravená na gigabitové prepojenie“, sa na Cypre zlepší internetové pripojenie a podporí sa jeho využívanie. Očakáva sa, že digitalizácia služieb verejnej správy a zavedenie elektronickej justície, elektronického zdravotníctva a inteligentných miest prispejú k digitálnej transformácii. Okrem toho by mal plán podľa predpokladov zlepšiť efektívnosť verejnej správy posilnením strategickej úlohy personálnych oddelení a kapacity sekcií príslušných ministerstiev, aby mohli lepšie vykonávať politiky verejnej správy a funkcie v oblasti ľudských zdrojov, prostredníctvom zavedenia nového rámca pre obsadzovanie voľných pracovných miest vo verejnom sektore a hodnotenie výkonnosti zamestnancov. Zavedením nového právneho rámca pre miestne samosprávy by sa malo zlepšiť ich fungovanie. Ďalej sa očakáva, že zriadenie protikorupčného orgánu bude prínosom k účinnejšiemu boju proti korupcii, čo by malo prispieť aj k predchádzaniu nezrovnalostiam, ich odhaľovaniu a náprave pri využívaní verejných finančných prostriedkov. Plán obsahuje opatrenia, ktorými by sa mali riešiť aspekty cyperského daňového systému uľahčujúce agresívne daňové plánovanie, najmä v prípade nadnárodných spoločností, napríklad zavedenie zrážkových daní z odchádzajúcich platieb spojených s vyplácaním dividend, licenčných poplatkov a úrokov.

(15) Predpokladá sa, že vytvorením vnútroštátneho systému na sledovanie uplatnenia absolventov a úpravou učebných plánov stredných škôl so zameraním na zlepšenie digitálnej gramotnosti, mäkkých zručností a podnikateľských zručností spolu s realizáciou viacerých programov odbornej prípravy na zvyšovanie digitálnych, zelených, modrých a podnikateľských zručností určených pre rôzne skupiny obyvateľstva sa zlepší kvalita vzdelávania a odbornej prípravy a ich relevantnosť pre trh práce. Okrem toho sa očakáva zvýšenie efektívnosti činností a kvality služieb prostredníctvom digitalizácie systému stimulov v oblasti najímania pracovníkov a vytvorením systému riadenia výkonnosti verejných služieb zamestnanosti. Poskytovaním poradenstva a usmerňovania, ako aj pomocou systému stimulov v oblasti najímania pracovníkov zameraného na mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, by sa mala posilniť aktívna pomoc a aktivačná podpora určené pre mladých ľudí. Systém vzdelávania a odbornej

[4] Tieto makroekonomické nerovnováhy sa uvádzajú v odporúčaniach z rokov 2019 a 2020 vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

prípravy by sa mal zlepšiť vďaka novému systému hodnotenia učiteľov a škôl, vykonávaním národného akčného plánu s cieľom riešiť nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, rozšírením bezplatného povinného predškolského vzdelávania od veku štyroch rokov a výstavbou dvoch vzorových technických škôl, ktoré budú ďalej posilňovať odborné vzdelávanie a prípravu. Popritom sa očakáva zvýšenie kvality a cenovej dostupnosti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve na základe investícií do tejto oblasti a prijatia príslušnej národnej stratégie a akčného plánu. V pláne sa takisto počíta s prijatím zákona na reguláciu pružných foriem organizácie práce v podobe telepráce a s rozšírením sociálnej ochrany na samostatne zárobkovo činné osoby a pracovníkov v nových formách zamestnania v súlade s príslušnými odporúčaniami pre danú krajinu. Realizáciou plánu by sa mala posilniť kapacita, kvalita a odolnosť systému zdravotnej starostlivosti a systému civilnej ochrany, a to prostredníctvom opatrení zameraných na modernizáciu vybavenia a zriadenie špecializovaných informačných systémov popri podpore investícií do komunikačných systémov a elektronického zdravotníctva. Predpokladá sa aj rozšírenie a výstavba ďalších zariadení špecializovanej starostlivosti.

(16) Očakáva sa, že zriadením národnej podpornej agentúry a zavedením programov a schém financovania sa zlepší prístup k financovaniu a likvidite, najmä pre malé a stredné podniky. Vďaka grantovým schémam pre výskum a inovácie a zriadeniu centrálneho úradu pre prenos znalostí by sa mali zvýšiť investície do výskumu a inovácií.

(17) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, ktoré by mali prispieť k zelenej transformácii. Plán podporuje čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie prostredníctvom rôznych opatrení, medzi ktoré patrí zelená daň, otvorenie trhu s elektrinou, podpora zelených investícií a projekty energetickej obnovy fondu budov a inej infraštruktúry. Sú v ňom zahrnuté aj opatrenia zamerané na posilnenie ochrany pred lesnými požiarmi a ochranu morského ekosystému. Opatrenia týkajúce sa nakladania s odpadmi a vodného hospodárstva sú zamerané na zníženie strát vody, modernizáciu existujúcej infraštruktúry a hospodárenie s vodami. Okrem toho sa na podporu udržateľnej dopravy predpokladajú investície do vozidiel s nulovými alebo nízkymi emisiami, ako aj do digitalizácie odvetvia dopravy.

(18) Cieľom plánu je znížiť riziká v bankovom sektore súvisiace so starými nesplácanými úvermi prostredníctvom osobitného akčného plánu, ako aj prostredníctvom opatrení na zlepšenie pracovného prostredia pre spoločnosti poskytujúce úvery a správcov úverov. Pokiaľ ide o vysoký súkromný dlh a otázku platobnej disciplíny, v pláne sa navrhuje lepšie monitorovanie dlhov, zlepšenie fungovania rámca pre platobnú neschopnosť a stratégia boja proti finančnej negramotnosti. Očakáva sa, že zvýšením dostupných ľudských zdrojov a zlepšením dostupných nástrojov dohľadu sa skvalitní dohľad nad sektormi poisťovacích služieb a dôchodkových fondov.

(19) Odporúčania týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na pandémiu možno považovať za odporúčania, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti plánu obnovy a odolnosti Cypru, a to bez ohľadu na skutočnosť, že Cyprus vo všeobecnosti primerane a dostatočne zareagoval na okamžitú potrebu podporiť hospodárstvo fiškálnymi prostriedkami v rokoch 2020 a 2021 v súlade s ustanoveniami všeobecnej únikovej doložky.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

(20) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť členského štátu, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politík pre deti a mládež, a značne zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Únie.

(21) Zo simulácií útvarov Komisie vyplýva, že plán má potenciál zvýšiť do roku 2026 HDP Cypru o 1,1 % až 1,8 %[5]. Plán zahŕňa širokú škálu investícií do fyzického a ľudského kapitálu a reforiem, ktoré by mali prispieť k hospodárskemu rastu a zvyšovaniu zamestnanosti. Cieľom plánu je urýchliť na Cypre hospodársku obnovu a z dlhodobého hľadiska položiť základ pre model udržateľného rastu. Vďaka opatreniam zahrnutým v pláne by sa prostredníctvom zlepšenia rastového potenciálu, vytvárania pracovných miest a zvyšovania ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti mala znížiť zraniteľnosť krajiny voči otrasom. Takisto sa očakáva, že plán prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj prostredníctvom podpory politík na zabezpečovanie rovnosti príležitosti pre všetky deti a zvyšovanie zamestnanosti mladých ľudí, a pomôže Cypru stať sa inkluzívnou spoločnosťou s dobrým prístupom k zdravotnej starostlivosti a produktívnym a udržateľným hospodárstvom.

(22) Cyperský plán sa zaoberá riešením výziev v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a zručností a sociálnych výziev, ktoré sú relevantné z hľadiska vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv. V záujme podpory rovnosti príležitostí a prístupu na trh práce sa v pláne navrhujú reformy na zlepšenie digitálnych a zelených zručností, modernizáciu systému hodnotenia učiteľov a škôl a riešenie celkového nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami. Plánujú sa aj investície na modernizáciu odborného vzdelávania a prípravy a na poskytovanie aktivačnej podpory mladým ľuďom, ktoré dopĺňajú opatrenia Európskeho sociálneho fondu plus. Na zlepšenie dynamiky trhu práce a pracovných podmienok Cyprus navrhol niekoľko opatrení vrátane legislatívnych opatrení s cieľom zabezpečiť väčšiu dostupnosť pružných foriem organizácie práce. V pláne sa uplatňuje integrovaný prístup k službám a politikám trhu práce, ako sú verejné služby zamestnanosti a aktívne politiky trhu práce, v súlade s odporúčaním Komisie týkajúcim sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti[6]. Hlavnou cieľovou skupinou je mládež, pričom plán zahŕňa cielený stimul v oblasti najímania pracovníkov spojený s odbornou prípravou. V záujme zlepšenia sociálnej ochrany a začlenenia sa v pláne navrhujú opatrenia na podporu deinštitucionalizácie a služieb dlhodobej starostlivosti.

---

5 Tieto simulácie odrážajú celkový vplyv Nástroja Európskej únie na obnovu, čo zahŕňa aj financovanie programu ReactEU, a zvýšené financovanie programov Horizont Európa, InvestEU, FST, programu rozvoja vidieka a RescEU. Táto simulácia nezahŕňa možný pozitívny vplyv štrukturálnych reforiem, ktorý môže byť podstatný.

6 Odporúčanie Komisie (EÚ) 2021/402 zo 4. marca 2021 týkajúce sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (EASE) (Ú. v. EÚ L 80, 8.3.2021).

(23) V pláne sa prezentuje komplexný súbor opatrení na riešenie výziev na trhu práce a zlepšenie sociálnej súdržnosti. Uvedené opatrenia zahŕňajú reformy a investície do vzdelávania a zručností, aktivačné politiky a sociálne služby, boj proti nerovnostiam, modernizáciu trhu práce a zvyšovanie sociálneho začlenenia. Plán obsahuje podrobné zmapovanie vybraných intervencií s cieľom riešiť zraniteľné miesta identifikované v sociálnom prehľade, ktorý je východiskom pre vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(24) Plán zahŕňa reformy verejnej správy zamerané na urýchlenie digitalizácie verejnej správy, zníženie administratívnej záťaže pre občanov a podniky a ďalšie urýchlenie procesov plánovania a schvaľovania verejných investičných projektov. Očakáva sa, že prostredníctvom uvedených opatrení sa v dlhodobom horizonte nastolí podnikateľská klíma priaznivejšia pre investície a v rámci hospodárstva sa zvýši hospodárska súťaž, a to zabezpečením efektívnych digitálnych služieb verejnej správy a umožnením dlhodobých účinkov zvyšovania produktivity.

Zásada „výrazne nenarušiť“

(25) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti zabezpečí, že žiadne opatrenie (hodnotenie A) na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852[7] (zásada „výrazne nenarušiť“).

(26) Očakáva sa, že v rámci cyperského plánu obnovy a odolnosti sa zaistí, že žiadne opatrenie nespôsobí významné narušenie žiadneho zo šiestich environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852, ktorými sú zmiernenie zmeny klímy; adaptácia na zmenu klímy; udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov; obehové hospodárstvo; prevencia a kontrola znečisťovania a ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov. Cyprus poskytol odôvodnenia v súlade s technickým usmernením Európskej komisie k zásade „výrazne nenarušiť“ (2021/C 58/01).

(27) V prípade niektorých opatrení, pri ktorých by na výber konkrétnych projektov v budúcnosti malo byť naďalej potrebné uplatňovať výzvy na predkladanie návrhov alebo výzvy na vyjadrenie záujmu, by sa zásada „výrazne nenarušiť“ mala dodržiavať tým, že sa prostredníctvom vhodných míľnikov spojených s danými opatreniami zabezpečí, aby referenčný rámec výziev na predkladanie návrhov alebo výziev na vyjadrenie záujmu obsahoval kritériá vylúčenia s cieľom zabrániť výberu činností, ktoré by mohli výrazne narušiť environmentálne ciele.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

(28) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.5 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu klimatických cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 41 % celkových prostriedkov pridelených na plán, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241.

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2021/241 je plán obnovy a odolnosti v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.

(29) Čo sa týka príspevku k dosahovaniu cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, očakáva sa, že plnenie plánu prispeje k riešeniu niektorých kľúčových politických výziev identifikovaných v odporúčaniach Komisie k národnému energetickému a klimatickému plánu Cypru. Plán zahŕňa reformy týkajúce sa zavedenia zelenej dane, liberalizácie trhu s elektrinou, uľahčenia energetickej obnovy budov a urýchlenia elektrickej mobility. Plán ďalej obsahuje rad investícií do energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú určené pre domácnosti, podniky, obce a širší verejný sektor a mimovládne organizácie. Plán zahŕňa investície súvisiace s hromadným zavádzaním inteligentných meradiel, ako aj projekt prepojovacieho vedenia EuroAsia Interconnector, ktorý by mal pomôcť pri výrobe elektriny z čistejších zdrojov, najmä z tých obnoviteľných. V pláne sa podporuje aj nahrádzanie konvenčných vozidiel vozidlami s nulovými a nízkymi emisiami, používanie alternatívnych, čistejších palív a dopravných prostriedkov, ako aj využívanie verejnej dopravy.

(30) Očakáva sa, že plnenie plánu prispeje aj k dosahovaniu cieľov Únie v oblasti environmentálnej politiky so silným zameraním na vodné hospodárstvo a obehové hospodárstvo. Súčasťou plánu je reforma v oblasti vodného hospodárstva, ako aj súbor vzájomne prepojených a posilňujúcich sa investícií zacielených na modernizáciu hospodárenia s vodami a zvýšenie jeho udržateľnosti. Plán obsahuje aj opatrenia zamerané na podporu obehového hospodárstva v cestovnom ruchu a priemysle, ako aj na zintenzívnenie udržateľných postupov nakladania s odpadmi vrátane recyklácie. V pláne sa ďalej riešia výzvy spojené s adaptáciou na zmenu klímy prostredníctvom viacerých ochranných a preventívnych opatrení v oblasti ochrany pred lesnými požiarmi a protipovodňového riadenia. Ochrana biodiverzity sa rieši jedným opatrením zameraným na ochranu morského ekosystému pred nebezpečenstvami.

Príspevok k digitálnej transformácii

(31) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.6 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu digitálnych cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 23 % celkových prostriedkov pridelených na plán, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241.

(32) Vzhľadom na významný podiel z celkového rozpočtu a význam digitálnych aspektov vo väčšine komponentov plánu Cyprus v navrhovanom pláne obnovy a odolnosti kladie veľký dôraz na digitálnu transformáciu a riešenie výziev, ktoré z nej vyplývajú, vo všetkých odvetviach.

(33) Takmer každý komponent zahŕňa opatrenia priamo podporujúce digitálnu transformáciu alebo riešenie súvisiacich výziev. Najvýznamnejšie príspevky predstavujú komponenty venované infraštruktúre pripojiteľnosti a digitalizácii verejného sektora, po ktorých nasledujú tri komponenty zaoberajúce sa elektronickou justíciou, fiškálnou a finančnou stabilitou a podporou digitálnych zručností. Opatrenia súvisiace s digitálnou transformáciou alebo riešením výziev, ktoré z nej vyplývajú, sú teda rozložené v celom pláne. Podľa predpokladov by mali prispieť k digitálnej transformácii viacerých hospodárskych a sociálnych odvetví, napríklad vzdelávania

a zdravotníctva, a k riešeniu výziev vyplývajúcich z digitálnej transformácie špecifických pre danú krajinu.

Trvalý vplyv

(34) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať na Cyprus do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.

(35) V pláne sa prezentuje súbor opatrení, ktoré majú za cieľ prispieť k digitálnej transformácii a k riešeniu nízkej miery digitálnych verejných služieb. Očakáva sa, že zahrnutými opatreniami sa zabezpečí pokrytie pevným a bezdrôtovým (ako aj mobilným) širokopásmovým pripojením s veľmi vysokou kapacitou, t. j. sieťou 5G, a to pre 100 % obyvateľstva žijúceho v organizovaných komunitách, ako aj zavedenie sietí 5G pozdĺž hlavných pozemných koridorov a umožní sa univerzálny a cenovo dostupný prístup ku gigabitovému pripojeniu vo všetkých mestských a vidieckych oblastiach vrátane 5G pripojenia. Zámerom plánu je takisto súborom reforiem a investícií podporiť elektronickú verejnú správu. Očakáva sa, že vďaka digitálnym projektom, ako je digitálna transformácia súdov, inteligentné mestá a digitalizácia procesu tvorby práva, v kombinácii s projektmi na zlepšenie systému riadenia, hodnotenia a náboru zamestnancov vo verejnej správe a s reorganizáciou miestnych orgánov sa dosiahne štrukturálna a trvalá zmena vo fungovaní systému verejnej správy a súdnictva, čo by v konečnom dôsledku malo zlepšiť podnikateľské prostredie. Kľúčovým prvkom plánu, pokiaľ ide o štrukturálne zmeny v inštitúciách, je zriadenie nezávislého orgánu, ktorý bude koordinovať opatrenia na boj proti korupcii a vykonávať nad nimi dohľad.

(36) Realizácia reforiem a investícií predpokladaných v cyperskom pláne by mala priniesť trvalé zmeny v systéme vzdelávania a odbornej prípravy a na trhu práce. Plán zahŕňa významné reformy systému vzdelávania, napríklad zavedenie nového systému hodnotenia učiteľov a škôl, rozšírenie bezplatného povinného predškolského vzdelávania a prispôsobenie učebných plánov v rámci vysokoškolského a stredoškolského vzdelávania potrebám trhu práce. Súčasťou plánu je aj poskytovanie odbornej prípravy na podporu digitálnych zručností študentov, zamestnancov a nezamestnaných. Okrem toho sa v pláne počíta s vypracovaním komplexnej národnej stratégie na riešenie nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, ako aj s prípravou národnej stratégie pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve. Očakáva sa, že týmito opatreniami sa zlepší kvalita vzdelávania a odbornej prípravy vo všetkých vekových kategóriách a výsledky študentov a systém vzdelávania sa lepšie prepojí s trhom práce.

(37) Trvalý vplyv plánu sa môže posilniť aj synergiami medzi plánom a inými programami financovanými z fondov politiky súdržnosti, a to najmä vecným riešením územných výziev a podporou vyváženého rozvoja.

Monitorovanie a realizácia

(38) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.

(39) Za monitorovanie pokroku v realizácii plánu je na ústrednej úrovni zodpovedný monitorovací výbor, ktorému predsedá generálny riaditeľ Generálneho riaditeľstva pre európske programy, koordináciu a rozvoj (DG EPCD) a v ktorom zasadajú jednotliví ministri a štátni tajomníci úradov zapojených do plánu. Celkovou zodpovednosťou za monitorovanie a realizáciu plánu obnovy a odolnosti je poverené Riaditeľstvo pre obnovu a odolnosť DG EPCD, ktoré je koordinačným orgánom. Jeho úlohou je koordinovať vykonávanie opatrení, potvrdzovať splnenie míľnikov a cieľov, vypracúvať správy o pokroku, komunikovať s Komisiou a predkladať žiadosti o platby podľa nariadenia (EÚ) 2021/241. S touto úlohou mu pomáhajú dva špecializované monitorovacie orgány, ktoré by mali potvrdzovať splnenie míľnikov a cieľov v prípade opatrení v pláne, ktoré si vyžadujú osobitné vstupy. Za implementáciu rôznych investícií a vykonávanie reforiem v pláne zodpovedajú vykonávacie orgány.

(40) Míľniky a ciele cyperského plánu predstavujú vhodný systém na monitorovanie vykonávania plánu. Sú dostatočne jasné, realistické a komplexné na to, aby bolo možné sledovať a overiť ich splnenie, a navrhované ukazovatele týkajúce sa daných míľnikov a cieľov sú relevantné, prijateľné a spoľahlivé. Míľniky a ciele sú relevantné aj pre už dokončené opatrenia, ktoré sú oprávnené podľa článku 17 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241. Na odôvodnenie žiadosti o vyplatenie sa vyžaduje uspokojivé plnenie týchto míľnikov a cieľov v priebehu času. Zdá sa, že mechanizmy overovania, zber údajov a povinnosti opísané cyperskými orgánmi sú dostatočne spoľahlivé na účely primeraného odôvodnenia žiadostí o vyplatenie po tom, ako sa míľniky a ciele posúdia ako splnené.

(41) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa finančná podpora v rámci mechanizmu oznámila a uznala v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) 2021/241. V rámci nástroja technickej podpory možno požiadať o technickú podporu, ktorá má pomôcť členským štátom pri realizácii ich plánu.

Výpočet nákladov

(42) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.9 prílohy V k nemu je uvedené odôvodnenie výšky odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

(43) V prípade väčšiny opatrení sú poskytnuté pomerne podrobné informácie o výpočte nákladov, metodika je dobre vysvetlená so zahrnutím zrozumiteľných výpočtov podložených dôkazmi. Z poskytnutých informácií vyplýva, že náklady by boli v súlade s charakterom a typom plánovaných reforiem a investícií, čo podporuje ich realistickosť. V prípade malej časti nákladov sa však v posúdení dospelo k záveru, že sú primerané a realistické len do strednej miery. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému hospodárskemu a sociálnemu vplyvu na vnútroštátnej úrovni.

Ochrana finančných záujmov

(44) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti a ďalšie opatrenia obsiahnuté v tomto rozhodnutí primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov

poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom EÚ vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu finančných prostriedkov Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092[8].

(45) Systém kontroly a auditu vytvorený Cyprom je koherentne koncipovaný tak, aby spĺňal požiadavky nariadenia (EÚ) 2021/241. Konkrétne by sa mal zaviesť primeraný prechodný registračný systém, kým nebude vytvorený špecializovaný monitorovací informačný systém na riadenie a monitorovanie plánu v súlade s článkom 22 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241. V prechodnom registračnom systéme, resp. v špecializovanom monitorovacom informačnom systéme by sa mali zaznamenávať a uchovávať príslušné údaje týkajúce sa realizácie plánu obnovy a odolnosti, konkrétne o plnení míľnikov a cieľov, údaje o konečných prijímateľoch, dodávateľoch, subdodávateľoch a konečných užívateľoch výhod v súlade s článkom 22 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 by Cyprus mal zaviesť prechodný registračný systém alebo špecializovaný monitorovací informačný systém obsahujúci požadované funkcie s cieľom dosiahnuť súlad s článkom 22 uvedeného nariadenia, a to potvrdením dokončenia procesu jeho zavedenia pri prvej žiadosti o platbu. To, či systém zahŕňa požadované funkcie v súlade s článkom 22 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241, by sa malo potvrdiť prostredníctvom osobitného auditu.

(46) Systém vnútornej kontroly je založený na spoľahlivých procesoch a štruktúrach. Úlohy a povinnosti aktérov v oblasti kontrol a auditov sú jasné, príslušné kontrolné funkcie sú primerane oddelené a zabezpečuje sa nezávislosť aktérov vykonávajúcich audity. Aktéri zodpovední za kontroly majú oprávnenie zo zákona a administratívne kapacity na vykonávanie svojich plánovaných úloh. Postupy opísané v pláne kontrol a auditov nadobudli účinnosť a povinnosti zapojených orgánov sa vymedzili v rozhodnutí Rady ministrov, ktorým sa plán schválil. Ako orgán auditu je určený Kontrolný úrad Cyperskej republiky a Útvar pre vnútorný audit Cyperskej republiky. Sú poverené vykonávaním auditov *ex post* s cieľom skontrolovať, či vykonávacie orgány uskutočňujú postupy na predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe nariadenia (EÚ) 2021/241. Popritom sú na viacerých úrovniach zavedené opatrenia kontroly, ktorých cieľom je zabrániť dvojitému financovaniu z iných programov Únie, ako aj zaistiť súlad s uplatniteľnými pravidlami.

Koherentnosť plánu

(47) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.11 prílohy V k nemu plán zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.

[8] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1).

(48) Reformy a investície prezentované v cyperskom pláne obnovy a odolnosti sa navzájom dopĺňajú. Sú založené na komplexnom pláne rastu, ktorý zabezpečuje súdržnosť v rámci ich prínosu k inteligentnému, inkluzívnemu a udržateľnému hospodárskemu rozvoju v budúcnosti. Päť hlavných politických osí plánu, t. j. „odolný a účinný systém zdravotnej starostlivosti, posilnená civilná ochrana“, „klimatická neutralita, energetická efektívnosť a prenikanie energie z obnoviteľných zdrojov“, „posilnenie odolnosti a konkurencieschopnosti hospodárstva“, „smerovanie k digitálnemu veku“ a „pracovný trh, sociálna ochrana, vzdelávanie a ľudský kapitál“, sú navzájom prepojené a vzájomne sa posilňujú. Obsahujú opatrenia súvisiace s digitálnou transformáciou, ktoré sú kľúčovými faktormi pre prechod Cypru na zelené a obehové hospodárstvo. Plán obsahuje aj reformy, ktoré posilňujú plánované investície, napríklad v oblasti vodného hospodárstva, a daňovú reformu s cieľom stimulovať znižovanie emisií a zelené investície. Politická os „posilnenie odolnosti a konkurencieschopnosti hospodárstva“ zahŕňa verejné investície na zvýšenie konkurencieschopnosti, podporu produktivity a dlhodobého rastu a vytváranie nových pracovných miest, ktoré sú podporované reformami na zlepšenie inštitucionálneho rámca, a tým aj podnikateľského prostredia. Politická os „pracovný trh, sociálna ochrana, vzdelávanie a ľudský kapitál“ prispieva k umožneniu zelenej a digitálnej transformácie skvalitňovaním systému vzdelávania a rozvoja zručností na všetkých úrovniach, vďaka čomu sa cyperská spoločnosť vybaví potrebnými zručnosťami, pričom sa zároveň zabezpečí spravodlivosť digitálnej a zelenej transformácie na základe uprednostňovania vytvárania udržateľných pracovných miest, najmä pre mladých ľudí, ako aj na základe investícií do služieb sociálnej starostlivosti, zatiaľ čo politická os „odolný a účinný systém zdravotnej starostlivosti, posilnená civilná ochrana“ sa zameriava na všeobecný prístup ku kvalitným a účinným zdravotníckym službám vrátane služieb v digitálnej forme. V záujme podpory širšej koherentnosti naprieč nástrojmi, najmä s fondmi európskej politiky súdržnosti, sa nabáda na vyvážené prideľovanie prostriedkov na územnom základe.

Rovnosť

(49) Plán obsahuje rad opatrení naprieč viacerými komponentmi, ktoré podľa predpokladov prispejú k riešeniu výziev v oblasti rodovej rovnosti a rovnakých príležitostí pre všetkých. Medzi osobitne relevantné opatrenia patria opatrenia zamerané na zlepšenie prístupu k cenovo dostupnému kvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve a k dlhodobej starostlivosti, na podporu pružných foriem organizácie práce uľahčujúcich osobám s opatrovateľskými povinnosťami, najmä ženám, aktiváciu na trhu práce, ako aj na podporu sociálneho začlenenia a znižovanie sociálno-ekonomických znevýhodnení. Riešia sa aj výzvy týkajúce sa podnikania žien alebo finančnej negramotnosti starších žien. Očakáva sa, že podpora pre mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, bude prínosom pre mladých ľudí zo zraniteľného prostredia, a to aj pre tých s prisťahovaleckým pôvodom. V celom pláne sa zohľadňujú potreby osôb so zdravotným postihnutím a uvádza sa v ňom kvantitatívny cieľ týkajúci sa zlepšenia energetickej efektívnosti v domácnostiach, v ktorých žijú osoby so zdravotným postihnutím.

Vlastné posúdenie bezpečnosti

(50) Plán zahŕňa vlastné posúdenie bezpečnosti v súvislosti s investíciami do digitálnych kapacít a pripojiteľnosti. Pokiaľ ide o investície do pripojiteľnosti, v pláne sa identifikujú príslušné bezpečnostné otázky a súvisiace riziká a určujú sa zmierňujúce

opatrenia, ktoré sa majú pre každé z rizík prijať na základe spoločných objektívnych kritérií zahrnutých do súboru nástrojov EÚ pre kybernetickú bezpečnosť sietí 5G.

Cezhraničné a viacnárodné projekty

(51) Cyprus začlenil do svojho plánu dva cezhraničné projekty zamerané na elektrické prepojovacie vedenie a na podmorské káble zabezpečujúce dátové pripojenie. Oba projekty zahŕňajú cezhraničnú spoluprácu s Gréckom. Cieľom prvého projektu spočívajúceho vo výstavbe prepojovacieho vedenia EuroAsia Interconnector je zaistiť bezpečnosť dodávok energie a konkurencieschopnejšie veľkoobchodné ceny za elektrinu a umožniť rozsiahlejšie využívanie elektriny z čistejších zdrojov, najmä z obnoviteľných zdrojov energie, prepojením elektrizačnej sústavy Cypru s kontinentálnym systémom Únie prostredníctvom gréckej sústavy na Kréte. Ide o súčasť širších investícií do výstavby cezhraničného prepojovacieho vedenia medzi Krétou, Cyprom a Izraelom s celkovou dĺžkou 1 208 km. Cieľom druhého projektu, ktorý sa týka podmorských káblov, je vybudovať na Cypre chrbticovú sieť odolného vysokokapacitného internetového pripojenia prostredníctvom nového podmorského prepojenia medzi Cyprom a Gréckom zaisťujúceho dátové pripojenie. Očakáva sa, že zavedením nového samostatného prepojenia chrbticovej siete medzi Cyprom a Gréckom sa podporí pripojiteľnosť na Cypre. Zároveň by sa to malo pozitívne prejaviť na dostupnosti kapacity a v komerčných ponukách pripojenia k chrbticovej sieti potrebného na poskytovanie vysokorýchlostných služieb koncovým používateľom. Napokon by mal projekt priniesť vyšší výkon v porovnaní s existujúcimi staršími vedeniami.

Konzultačný proces

(52) Zo zhrnutia konzultačného procesu uvedeného v pláne vyplýva, že počas prípravnej fázy plánu sa uskutočnili konzultácie so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami, ako sú sociálni partneri, organizácie občianskej spoločnosti a mládežnícke organizácie, v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. V ranom štádiu prípravy a v mnohých krokoch vypracovania plánu boli v rámci svojich povinností zapojené rôzne ministerstvá, orgány štátnej služby a miestne orgány. Informácie o obsahu plánu sa pravidelne predkladali parlamentu. Okrem toho prebehli konzultácie s cyperskou radou pre hospodárstvo a konkurencieschopnosť, ktorá je ekvivalentom národnej rady pre produktivitu. V nadväznosti na konzultácie so všetkými relevantnými zainteresovanými stranami bola časť pôvodne plánovaných reforiem a investícií upravená alebo bola z plánu odstránená.

(53) Očakáva sa, že v procese koordinácie so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti sa bude pokračovať aj v realizačnej fáze plánu. Do realizácie reforiem zahrnutých v pláne je nevyhnutné zapojiť všetky miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán.

Kladné posúdenie

(54) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa cyperského plánu obnovy a odolnosti obsahujúce konštatovanie, že plán uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v tomto rozhodnutí mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu plánu, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma,

ktorú Únia poskytne na realizáciu plánu vo forme nenávratnej finančnej podpory a úverovej podpory.

Finančný príspevok

(55) Odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti Cypru predstavujú 1 206 400 000 EUR. Keďže plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241 a keďže objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako maximálny finančný príspevok, ktorý je k dispozícii pre Cyprus, finančný príspevok pridelený na plán obnovy a odolnosti Cypru by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý má Cyprus k dispozícii.

(56) V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má výpočet maximálneho finančného príspevku pre Cyprus aktualizovať do 30. júna 2022. V súlade s článkom 23 ods. 1 uvedeného nariadenia by sa teraz do 31. decembra 2022 mala pre Cyprus sprístupniť suma prostriedkov na účely právneho záväzku. Ak to bude v nadväznosti na aktualizáciu maximálneho finančného príspevku potrebné, Rada by na návrh Komisie mala bez zbytočného odkladu zmeniť toto rozhodnutie tak, aby obsahovalo aktualizovaný maximálny finančný príspevok.

(57) Cyprus okrem toho požiadal o úverovú podporu s cieľom podporiť dodatočné reformy a investície. Maximálny objem úveru, ktorý Cyprus požaduje, predstavuje menej ako 6,8 % jeho hrubého národného dôchodku za rok 2019 v bežných cenách. Objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako finančný príspevok dostupný pre Cyprus v kombinácii s požadovanou úverovou podporou.

(58) Poskytovaná podpora sa má financovať z finančných prostriedkov, ktoré si Komisia vypožičia v mene Únie na základe článku 5 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053[9]. Podpora by sa mala vyplatiť v splátkach, keď Cyprus uspokojivo splní príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti.

(59) Cyprus požiadal o predbežné financovanie v objeme 13 % finančného príspevku a 13 % úveru. Uvedená suma by sa mala Cypru sprístupniť s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 a dohody o úvere stanovenej v článku 15 ods. 2 uvedeného nariadenia a v súlade s nimi.

(60) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa prideľovania finančných prostriedkov Únie v rámci ktoréhokoľvek iného programu Únie okrem nariadenia (EÚ) 2021/241 ani postupy týkajúce sa narušenia fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu iniciovať najmä podľa článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nezbavuje členské štáty povinnosti oznamovať Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy,

[9] Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1
Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie plánu obnovy a odolnosti Cypru na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov či dodatočných míľnikov a cieľov súvisiacich s vyplatením úveru, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2
Finančný príspevok

1. Únia sprístupňuje Cypru finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 1 005 946 047 EUR[10]. Suma 818 213 837 EUR je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. S výhradou toho, že pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa vypočíta pre Cyprus suma rovnaká alebo vyššia ako uvedená suma, je k dispozícii ďalšia suma vo výške 187 732 210 EUR na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.

2. Komisia poskytuje Cypru finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou. Suma 130 772 986 EUR sa sprístupňuje ako platba predbežného financovania, pričom zodpovedá 13 % finančného príspevku. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.

3. Predbežné financovanie sa uvoľňuje s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 a v súlade s ňou. Predbežné financovanie sa zúčtováva pomerným odpočítaním od splátok, ktoré majú byť vyplatené.

4. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o financovaní je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Cyprus uspokojivo splnil príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti. S výhradou nadobudnutia účinnosti právnych záväzkov uvedených v odseku 1 musia byť míľniky a ciele splnené najneskôr do 31. augusta 2026, aby boli oprávnené na úhradu.

Článok 3
Úverová podpora

1. Únia poskytne Cypru úver vo výške najviac 200 320 000 EUR.

[10] Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Cypru na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

2. Komisia sprístupňuje Cypru úverovú podporu v splátkach v súlade s prílohou. Suma 26 041 600 EUR sa sprístupňuje ako platba predbežného financovania, pričom zodpovedá 13 % úveru. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.

3. Predbežné financovanie sa uvoľňuje s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o úvere stanovenej v článku 15 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 a v súlade s ňou. Predbežné financovanie sa zúčtováva pomerným odpočítaním od splátok, ktoré majú byť vyplatené.

4. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o úvere je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Cyprus uspokojivo splnil dodatočné míľniky a ciele, na ktoré sa úver vzťahuje, určené v súvislosti s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti. Tieto dodatočné míľniky a ciele, na ktoré sa úver vzťahuje, musia byť splnené najneskôr do 31. augusta 2026, aby boli oprávnené na úhradu.

Článok 4
Adresát

Toto rozhodnutie je určené Cyperskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka